

Schriftelijke vragen art. 33

Indiener: Diana van Bijsterveld

Datum indiening vraag: 21 april 2023

Datum verzending antwoord: 02-05-2023

Onderwerp: Krantenbericht april 2023 over akkoord tussen gemeenten en het rijk over geld en de hervorming jeugdzorg. FNV slaat opnieuw alarm. En wat doet de gemeente Berkelland?

Vraag:

De berichtgeving afgelopen week over een akkoord tussen gemeenten en het rijk is heel ingewikkeld. Het was zo ingewikkeld beschreven dat kranten, maar ook politici het niet goed leken te begrijpen horen we hierover terug. Kan de gemeente in Jip en Janneke taal uitleg geven over het akkoord dat is gesloten tussen gemeente en het rijk over geld en hervorming jeugd? Hoe gaat zij haar inwoners hierover informeren? Welke bezuinigingen zijn er afgekondigd en hoe moet deze worden deze uitgevoerd, in welke periode?

Antwoord (in te vullen door college):

Met de raadsbrief op 15-9-2022 informeerden wij uw raad over de aanleiding van de Hervormingsagenda Jeugd, de eerste contouren van de agenda en het proces tot vaststelling (zaaknummer 390769). Het heeft lang geduurd voordat het ministerie van VWS en de VNG overeenstemming bereikten. Dat moment is nu gekomen. De ledenbrief van de VNG van 17 april 2023 geeft weer wat is afgesproken tussen de VNG en het ministerie van VWS (bijgevoegd als bijlage). Het gaat om een principeakkoord. Nu volgt er een consultatieronde langs de gemeenten en vervolgens de ALV van de VNG half juni. Dan wordt alle gemeenten gevraagd of zij achter het principeakkoord kunnen staan. Het ministerie van VWS zal ook nog een akkoord moeten krijgen van de andere partijen zoals de vakbonden, de huisartsen, de cliëntenorganisaties en de jeugdzorgaanbieders.

De eerste stap is om de implicaties van de Hervormingsagenda voor Berkelland goed in beeld te krijgen. Daarna informeren we de gemeenteraad daarover. Dit zal naar verwachting gebeuren in de septembercirculaire.

De details van de Hervormingsagenda moeten nog worden uitgewerkt door de verschillende partijen. Dit zal naar verwachting zeker een jaar duren, onder andere omdat voor enkele onderdelen wet- en regelgeving moet worden aangepast. Op inhoud hebben we nu vooral zicht op de hoofdlijnen.

Het rijk bezuinigt tot en met 2025 jaarlijks € 374 miljoen op de jeugdzorg (op een totaalbudget van ongeveer € 6 miljard). De besparingsopgave van het rijk voor de gemeenten wordt bevroren tot en met 2025. Ook zijn er afspraken gemaakt over de risicoverdeling tussen de gemeenten en het rijk. Na 2025 zal een deskundigencommissie met terugwerkende kracht een zwaarwegend oordeel geven over de vraag wie verantwoordelijk is voor tekorten.

Vraag:

Welke gevolgen heeft dit akkoord voor de organisatie en uitvoering van jeugdzorg in onze gemeente Berkelland? Wie merken hier, op Welke termijn Wat van? En wat betekent dit dan (in de breedste zin

Schriftelijke vragen art. 33

va het woord) voor onze inwoners die vallen onder of gebruik moeten maken van jeugdzorg? Op welk moment en op welke wijze worden zij hierover geïnformeerd? En wat betekent dit dan (in de breedste zin van het woord) voor de gemeente Berkelland? Kunt u dit uitleggen, vanuit zoveel mogelijk verschillende perspectieven belicht?

Antwoord:

Het principeakkoord is een bevestiging van de door ons ingeslagen weg. Het lokale team (Voormekaar) blijft en krijgt een centralere rol. Het akkoord bevestigt het belang van '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur', dus de samenwerking over alle leefdomeinen heen. Daarom is het goed dat Voormekaar een stevige samenwerking heeft met een aantal van die partners, zoals Fijnder (werk & inkomen) en Prowonen (wonen). De samenwerking tussen Voormekaar en andere leefdomeinen, met name de volwassenen ggz, zal door dit akkoord meer opgezocht gaan worden. De praktijkondersteuner huisarts jeugd (POH jeugd) blijft en wordt verder versterkt. Voormekaar en algemene voorzieningen zetten al in op het versterken van de pedagogische basis. Dat zijn ouders en verzorgers zelf en basisvoorzieningen zoals kinderopvang, onderwijs, welzijn, jongerenwerk, cultuur, sport en jeugdgezondheidszorg. Wij zijn ervan overtuigd dat een collectieve benadering een preventieve en normaliserende werking heeft. Deze beweging wordt versterkt, zodat de jeugdzorg ingezet kan worden voor kinderen en gezinnen die dat echt nodig hebben.

De reikwijdte van de jeugdhulpplicht zal wettelijk worden ingeperkt. Onder andere op dit onderdeel is verdere uitwerking nodig. De hoofdlijn zal zijn: niet-vrij toegankelijke jeugdhulp wordt niet ingezet wanneer een hulpvraag beantwoord kan worden binnen het eigen netwerk (eigen kracht en inzet informele steun), als sprake is van gebruikelijke zorg of wanneer een passende vrij toegankelijke voorziening of overige voorziening beschikbaar is. De keuze om als regio Achterhoek gezamenlijk jeugdzorg in te kopen past bij het principeakkoord. Daarin staat namelijk dat we als gemeenten gezamenlijk opdrachtgeverschap richting zorgaanbieders moeten vormgeven. Het principeakkoord gaat nog een stap verder en kondigt wetgeving aan die gemeenten verplicht om zich in regio's te verenigen in een gemeenschappelijke regeling (zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen). De beweging naar kleinschalige, huiselijke voorzieningen voor jeugdigen die niet langer thuis kunnen wonen krijgt een verdere impuls. Daarvoor werken we als regio Achterhoek al samen met zes andere Gelderse jeugdhulpregio's om schaarse hoogspecialistische jeugdhulp vanaf 2024 samen in te kopen. We doen dit onder andere om jongeren niet meer te hoeven plaatsen in de gesloten jeugdzorg.

Vraag:

De gemeente heeft vorig jaar, in samenwerking met de 8 Achterhoekse Gemeenten, de inkoop van de jeugdzorg gedaan. Wij zijn benieuwd naar de eerste bevindingen, tot nu toe. Welk positieve ervaringen zijn er opgedaan door de uitvoerende werkers en door de inwoners die er gebruik van maken? Wat is de mate van tevredenheid hierover? Welke negatieve ervaringen zijn er op gedaan en welke oplossingen zijn hiervoor nodig, dan wel bedacht of uitgebleven? Welke mate van urgentie ontstaat hier en wie doet daar wat aan?

Krijgen onze inwoners nu de beste/ dan wel meest passende hulp of moeten zij wachten? Hoe lang is de gemiddelde wachttijd dan en wat is hiervan het gevolg voor de inwoner en de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoeveel inwoners wachten op de noodzakelijke hulp? Hoe komt het dat zij moeten wachten en hoe lang moeten zij wachten? Wat gebeurt er in die tussenliggende periode?

Schriftelijke vragen art. 33

Welke verbetering heeft deze gezamenlijke inkoop opgeleverd voor de inwoners, de uitvoerders en de gemeente? Een van de onderbouwingen was dat zorg aan jeugd, door gezamenlijk inkoop goedkoper zou worden. Wat is hierover te zeggen? Wat zijn de ervaringen van de medewerkers van het Voormekaar Team in/ over deze nieuwe situatie? Welke knelpunten komen zij tegen? Hoe worden die opgelost? Welke verbeterpunten zien zij?

Antwoord:

Op 9 januari is uitgebreid antwoord gegeven op vragen over de ontwikkelingen rondom de aanbesteding (Toekomstbestendig zorglandschap, D66) en deze antwoorden zijn nog actueel. Daarin vindt u ook antwoord op veel van uw vragen. 1 juli 2023 loopt het eerste jaar van de nieuwe inkoop af. De eerste financiële resultaten zijn daarom pas na deze datum bekend. De inkoop jeugdzorg en Wmo evalueren we, deze evaluatie start in het najaar van 2023. Wij stellen u van de uitkomsten van deze evaluatie op de hoogte.

Vraag:

In bovenstaande situatie liet de gemeente weten dat de inkoop “specifieke en complexe jeugdzorg 24 uren” nog open stond. Wat is de stand van zaken op dit moment? Kunnen wij geïnformeerd worden over de stand van zaken met zonodig een motivatie daarbij. Wat is de consequentie voor jongeren (en hun gezin) die aangewezen zijn op deze complexe jeugdzorg?

Antwoord:

Met de regionale inkoop jeugdzorg en Wmo is inderdaad besloten niet te gunnen voor het segment Hoogcomplexe jeugdzorg met verblijf, omdat de aanbesteding niet heeft geleid tot een dekkend en passend aanbod. Met de raadsbrief op 12 augustus 2022 ‘Inkoopprocedure jeugdhulp Hoogcomplex met verblijf’ is uw raad vervolgens geïnformeerd over de wijze waarop we deze inkoop opnieuw gingen organiseren (zaaknummer 341119). Per 1 januari 2023 zijn daarvoor partijen gecontracteerd. Het gaat om een contract voor één jaar dat elk jaar met één jaar verlengd kan worden. De looptijd is relatief kort, omdat we voor deze schaarse en hoogspecialistische zorgvormen de samenwerking opzoeken met de zes andere Gelderse jeugdhulpregio's.